

KVALITETSDEKLARATION

Inträdet på arbetsmarknaden efter yrkeshögskolan

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0512

Referenstid

2012-2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	5
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken om inträdet på arbetsmarknaden efter yrkeshögskolan används främst för utvärdering av yrkeshögskolan som utbildningsform och dess dimensionering. Yrkeshögskolans främsta syfte är att bidra till kompetensförsörjningen. Utbildningsformen har utökats kraftigt sedan de första utbildningarna startade 2009.

Statistiken fungerar bra för en bedömning av utbildningsformen som sådan och av de övergripande utbildningsområdena. Den fungerar däremot mindre bra för en uppföljning av specifika utbildningsinriktningar.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att få kunskap om inträdet på arbetsmarknaden för examinerade från yrkeshögskoleutbildningar. Utbildningarna ska vara efterfrågade på arbetsmarknaden och leder till specifika yrken. Därför mäter statistiken sysselsättning och överensstämmelse mellan utbildning och arbete under året efter examen.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändarna för statistiken om inträdet på arbetsmarknaden efter yrkeshögskolan är:

- *Regering och riksdag*

Statistiken används för uppföljning och utvärdering av måluppfyllelsen för yrkeshögskolan som utbildningsform. Det finns två indikatorer i budgetpropositionen som baseras på undersökningens resultat (andelen i arbete året efter examen och andelen där arbetet överensstämmer med utbildningen).

- *Myndigheten för yrkeshögskolan*

Statistiken används för

- uppföljning och utvärdering av utbildningsformens måluppfyllelse på ett övergripande plan
- analys och dimensionering av utbildningsområden och utbildningsinriktningar i samband med de årliga ansökningsomgångarna där utbildningsanordnare ansöker om utbildningsplatser med statsbidrag
- marknadsföring av yrkeshögskolan som utbildningsform
- fördjupad förståelse av målgrupper i marknadsföringsarbetet
- att identifiera behov av eventuella utvecklingsinsatser.

Myndigheten har behov av en redovisning av resultat efter bakgrundsvariabler kopplade till de examinerade, men också efter variabler kopplade till utbildningarna. Vad gäller redovisning av statistik per utbildningsinriktning finns ett behov av statistik med olika detaljeringsgrad där den finaste nivån motsvarar enskilda utbildningsprogram hos specifika utbildningsanordnare.

- *Utbildningsanordnare*

Statistiken används för att jämföra de egna utbildningar med utbildningar inom samma område/inriktning.

Utbildningsanordnarna har viss nytta av statistik om hela utbildningsformen och resultat för de olika utbildningsområdena, men nyttan är större om mer detaljerade utbildningsinriktningar kan redovisas.

Utbildningsanordnarna har stor nytta av statistik om deras egna och andra utbildningsanordnares utbildningsprogram.

- *Branschorganisationer*

Företrädare för arbetslivet (branschorganisationer, fackföreningar, arbetsgivare) är de mest centrala intressenterna av yrkeshögskolan som utbildningsform, då den syftar till kompetensförsörjning i form av examinerade med efterfrågade kvalifikationer. Därför är företrädare av arbetslivet intresserade av att följa utbildningarnas arbetsmarknadsutfall totalt sett och inom för dem relevanta utbildningsområden och utbildningsinriktningar.

Företrädare för arbetslivet behöver statistik om hela utbildningsformen och resultat för olika utbildningsområden, men de har i många fall också stor nytta av resultat för mer detaljerade utbildningsinriktningar.

- *Potentiella studerande*

Statistiken ger en fingervisning om utbildningarnas kvalitet vad gäller arbetsmarknadsrelevans och är därför intressant information inför utbildningsval.

Potentiella studerande efterfrågar statistik om detaljerade utbildningsinriktningar och enskilda utbildningsprogram hos specifika utbildningsanordnare.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken beskriver inträdet på arbetsmarknaden bland examinerade från kvalificerad yrkesutbildning (KY) och yrkeshögskolan (YH) 2011 till 2021. I det följande används endast begreppet yrkeshögskolan, men det omfattar både KY och YH.

Statistiken bygger bland annat på frågor om de examinerades huvudsakliga sysselsättning före och efter utbildningen, överensstämmelsen mellan utbildningen och nuvarande arbetsuppgifter samt de examinerades nöjdhet med utbildningen.

De viktigaste statistiska målstorheterna utgörs av

- andel examinerade med arbete som huvudsaklig sysselsättning året efter examen
- andel examinerade med arbete som huvudsaklig sysselsättning året efter examen som har ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är examinerade från yrkeshögskoleutbildningar med avslut under 2011-2020. Målpopulationen består av samtliga personer som enligt MYH:s studiedokumentation uppfyller kraven för examen. Intressepopulationen stämmer väl överens med målpopulationen.

Det är de examinerade som är målobjekten. De överensstämmer med observationsobjekten.

1.2.2 Variabler

Variabler av intresse relaterar till hur inträdet på arbetsmarknaden ser ut för individer som avslutat en yrkeshögskoleutbildning och arbetets överensstämmelse med utbildningen.

De viktigaste målvariablerna är:

- Huvudsaklig sysselsättning
- Överensstämmelse mellan arbete och utbildningen.

Urvalspersonerna fick göra en bedömning av sin huvudsakliga sysselsättning, förändring av arbetsuppgifter, överensstämmelse mellan arbete och utbildningen samt tiden från avslutad utbildning till första arbetet.

Intresse-, mål- och observationsvariablerna stämmer väl överens.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska storheterna utgörs av skattade andelar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Varje fråga redovisas efter följande redovisningsvariabler:

- Kön
- Åldersgrupp
- Den examinerades nationella bakgrund
- Den examinerades högsta utbildningsnivå innan yrkeshögskolan
- Utbildningens inriktning (olika detaljeringsgrader)
- Utbildningens längd omräknad till heltid
- Utbildningens studieform (bundet/distans)
- Utbildningens studietakt
- Den region där den examinerade studerade.

Statistikens relevans beror på vilka redovisningsgrupper användarna behöver. Överlag finns god överensstämmelse mellan de redovisningsgrupper som önskas av användarna och de som sedan används i redovisningen. Det finns dock vissa skillnader gällande redovisningsvariabeln utbildningsinriktning:

- Statistiken används som beslutsunderlag om utbildningsformen som sådan. Statistiken behövs då främst uppdelad på kön, åldersgrupper och de olika utbildningsområdena. Den fungerar mycket bra för det syftet.
- Statistiken används också som beslutsunderlag för utbildningsinriktningar. Statistiken ger bra underlag för att få information om utbildningsområdenas resultat. Statistiken redovisas också för detaljerade utbildningsinriktningar, men i många fall är

osäkerheten på grund av bortfall för stor för att statistiken ska kunna användas. Se också avsnitt 2.2.4.

- Statistiken fungerar inte alls som beslutsunderlag för enskilda utbildningsprogram hos specifika utbildningsanordnare och redovisas därför inte på den nivån.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för målobjekten är 2012 (examinerade 2011) till 2021 (examinerade 2020). Referenstiden för arbetsmarknadsutfallet är hösten 2011 till hösten 2021, vilket är samma tidsperiod som när datainsamlingen genomfördes.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Ett statistikvärdes tillförlitlighet/osäkerhet beror på den totala avvikelsen mellan skattningen och målstorheten. I denna undersökning förekommer osäkerhet kopplat till ramtäckning, bortfall, mätning och bearbetning. Osäkerhet på grund av ramtäckning, mätning och bearbetning bedöms vara liten.

Bortfallet bedöms påverka tillförlitligheten mer än andra osäkerhetskällor. Resultat redovisas därför som skattningar som är behäftade med osäkerhet. För att reducera osäkerhet på grund av bortfall har kalibrerade vikter beräknats. Statistiken presenteras som skattningar av andelar med ett 95-procentigt konfidensintervall. De andelar som redovisas är en skattad andel personer med en viss egenskap. Skattningarna redovisas med ett flertal gruppindelningar, vilka beskrivs i avsnitt 1.2.4 *Redovisningsgrupper*.

Det har inte genomförts några metodstudier för att kunna redovisa mått över storleken på andra osäkerhetskällor än bortfallet. Under respektive avsnitt kan endast bedömningar om de osäkerhetskällornas effekt på skattningarna ges. Det är viktigt att tänka på att de redovisade konfidensintervallen endast innefattar storleken på osäkerheten till följd av bortfallet.

Den sammanlagda bedömningen är att tillförlitligheten i undersökningen är god.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms påverka statistiken mest är bortfall.

2.2.1 Urval

Denna osäkerhetskälla bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Populationen utgjordes av de personer som enligt MYH:s studiedokumentationsregister examinerades från YH-utbildningar med avslutsdatum under 2011 till 2020 och som var folkbokförda enligt Registret över totalbefolkningen (RTB) året efter. I rampopulationen ingår endast dem som vid tidpunkten för undersökningen är folkbokförda. Under insamlingsförfarandet framkom att ett antal personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning

som identifierats. Orsakerna till övertäckning var bland annat att personerna emigrerat eller avlidit. Se tabell nedan under 2.2.4 Bortfall.

Täckningsbristerna bedöms inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

2.2.3 Mätning

Frågorna i formuläret har formulerats av SCB och MYH i samråd.

Undersökningarna har genomgått mättekniska granskningar.

Data samlas in direkt från de examinerade genom en enkät (webb/papper).

Det har inte gjorts några studier över eventuella mätfel och det finns inga indikationer på mätfel – varken utifrån inkomna frågor under datainsamlingens gång eller utifrån lämnade svar och kommentarer i frågeformuläret.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade.

Objektbortfallet i undersökningen har ökat över tid, från 34 procent år 2012 till 54 procent år 2021.

Populationsstorlek, övertäckning, antal svar och objektbortfall i procent, uppföljningsår 2012-2021

År	Population exklusive övertäckning	Övertäckning	Antal svar	Objektbortfall i procent
2012	11 976	111	7 881	34,2
2013	10 620	139	6 226	41,4
2014	11 119	155	6 587	40,8
2015	11 102	140	6 503	41,4
2016	12 780	110	6 868	46,3
2017	12 471	120	6 583	47,2
2018	12 789	110	7 090	44,6
2019	13 247	128	6 695	49,5
2020	14 302	141	7 507	47,5
2021	16 812	130	7 719	54,1

Bortfall kan ge upphov till både slumpmässiga och systematiska fel.

Hjälpinformation har använts i skattningsförfarandet för att kompensera främst för systematiska fel som uppstår som ett resultat av bortfall. Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är dock svåra att mäta.

Osäkerheten i form av konfidensintervall för de två mest centrala variablerna är liten. Konfidensintervallet för andelen som har arbete som huvudsaklig sysselsättning varierar mellan 0 och 1 procentenhet. Konfidensintervallet för andelen av dessa som har ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen är för samtliga år 1 procentenhet.

Begränsningar finns dock gällande statistiken om de detaljerade utbildningsinriktningarna, dels då det var få som svarade i absoluta antal, dels på grund av en liten andel svarande.

Partiellt bortfall kan indikera mätsvårigheter, exempelvis att frågan är svår att förstå eller känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Till partiellt bortfall räknas även dubbelmarkeringar och svar som inte kan tydas. Det partiella bortfallet för de frågor som ingår i den officiella statistiken är försumbart.

2.2.5 Bearbetning

Registrering av data sker genom att inkomna enkäter läses in maskinellt (skanning). Skanningsprogrammet kontrollerar så att valida värden registreras vid skanningen. De värden som faller ut som fel i dessa kontrolleras rättas upp manuellt med stöd av skanningsprogrammet, s.k. verifiering.

Eftersom alla variabler i undersökningen är kategoriska med slutna svarsalternativ bör inte skanningen ge upphov till några stora fel vid registrering av data.

Efter verifieringen görs ytterligare kontroller av registrerade data. Logiska kontroller görs så att svar på olika frågor inte är orimliga i förhållande till varandra. I de fall där endast ett svarsalternativ är tillåtet kontrolleras så att inte dubbelmarkeringar finns. Rättning av dubbelmarkeringar för kategoriska variabler sker efter en viss prioritetsordning eller i vissa fall genom att slumpa mellan två svar. I vissa fall sker rättningen utifrån svaren på andra frågor i enkäten. Partiellt bortfall (saknade värden) redovisas i en egen kategori i publicerade statistiktabeller. Ingen imputering av saknade värden har gjorts.

Punktskattningar och konfidensintervall har beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram. Det är svårt att bedöma effekten av osäkerheten som kan uppstå vid bearbetningen. Ingen studie har gjorts för att försöka bedöma storleken av denna osäkerhetskälla.

Det generella osäkerheten till följd av bearbetning i denna undersökning bedöms som låg och bör inte påverka statistiken nämnvärt.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken då ingen modell har använts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Insamlingen av statistiken genomfördes under augusti – november respektive år. Statistiken har publicerats omkring årsskiftet, vilket innebär en framställningstid på 1-2 månader.

3.2 Frekvens

SCB har årligen genomfört inträdesundersökningar på uppdrag av MYH.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades enligt tidsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbsida www.scb.se/UF0512.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

I SCB:s statistikdatabas publiceras tidsserier med statistik från 2012 till 2022.

SCB kan ta fram mer omfattande statistik på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i statistikdatabasen.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning* (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata (MetaPlus). Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats www.scb.se/UF0512 under rubriken Dokumentation.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

SCB har genomfört undersökningen på uppdrag av MYH sedan 2009. Undersökningsdesignen, inklusive frågeformulär, har varit densamma sedan dess. Jämförbarheten mellan undersökningsomgångarna är därför god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Samtliga personer i urvalet har fått samma enkät och de variabler som bildar redovisningsgrupperna har samma källa för samtliga individer som ingår i undersökningen. Därför råder full jämförbarhet mellan olika grupper i populationen.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Denna statistik bör kunna jämföras med statistik om etableringen på arbetsmarknaden efter andra utbildningsformer utöver yrkeshögskolan som också publicerats av SCB. Dessa inträdesundersökningar återfinns på www.scb.se/UF0512. Viss försiktighet råder dock, då populationsavgränsningar, uppföljningstidpunkter och definitioner kan variera mellan de olika uppföljningarna.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Avrundningar sker för andelarna i samtliga tabeller. Avrundningar sker till heltal. Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning 2016/679.

C Bevarande och gallring

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål.

Uppgifterna bevaras i 40 år enligt Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2019:63. Därefter avidentifieras och arkiveras dem hos Riksarkivet.

Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar.

D Uppgiftsskyldighet

Vid undersökningen förelåg ingen uppgiftsskyldighet.

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering eller regler kring internationell rapportering kring denna statistik.

F Historik

Detta är andra gången undersökningens resultat publiceras av SCB. Undersökningen har tidigare genomförts på uppdrag av MYH.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Paula Kossack
E-post	paula.kossack@scb.se

Telefon	010 - 479 60 05
----------------	-----------------